

ר<u>"ר גבי אביטל</u>

אסור להיתפס שוב "לא מוכנים"

מלחמה בהפתעה.

לא שום הכנה, בין שלל האירועים – קלים וכבדים כאחד – נחת עלינו רו"ח נציב קבי־ לות החיילים. לרוב היינו מניחים אותו אחר כבוד למשך יממה וזהו. אלא שהדו"ח האחרון מציג ממצאים חמורים על הישחקותו של מערך החי-רום של הכלים המשוריינים של צה"ל. וזה מחזיר אותי 49 שנים לאחור.

שלושה שבועות לפני מלחמת ששת הימים, ב־15 במאי 1967, גויסו כוחות המילואים. החיילים התאמנו. הכלים הוכנו. כל תיעוד, וגם זיכרון שלא נמוג. מעלים תמונה של חיילים סביב הכלים. מגרזים ומשמנים מתחת לרשתות ההסוואה. חו־ פרים שוחות. מכינים מקלטים. וגם עשרות אלפי שקים להרוגים הרבים שהיה חשש גדול שייפלו במלחמה. הישגיה של מלחמה זו שינו את מפת המזרח התיכון עד עצם היום הזה. צה"ל הקטן ניצח חמישה צבאות המונעים בין השאר מרגש נקמה על מלחמת השחרור ועל מבצע סיני. שש שנים מאוחר יותר. כלי המלחמה. החיילים והאזרחים לא היו מוכנים. מלחמת יום הכיפורים הגיעה בהפ־ תעה ומצאה את צה"ל. על מחסניו ועל שריוניו. במצב עגום. טנקים, אלה שהיו תקינים, נסעו על שרשראות 500 קילומטרים עד לקו הלחימה מפני שלא היו מובילים. תקצר היריעה מלפרט מקצת מן המחדלים.

היסטוריה של 50 שנה הוכיחה לנו מה מתרחש כשנקלעים למלחמה לא מתוכננת. אין לנו פריבילגיה להפסיד רק מפני שמישהו "שכח" להכין את הכלים

לקחי המלחמה ההיא תוקנו לפחות בחלקן במד לחמת לבנון הראשונה. הפעם, כמו במלחמת ששת הימים, הצבא על כליו היו מוכנים. יש אומרים כי כלים וחיילים רבים מדי הוכנסו אל חלקות קרקע קטנות מאוד. טראומת מלחמת יום הכיפורים היתה ברקע. טנקים ונגמ"שים שמישים היו לרוב. לפד חות מן ההיבט הזה, דו"ח חמור לא יצא. המלחמה המתמשכת ההיא בגבול הצפון נסתיימה ביציאה חפוזה בשנת 2000. וכמו לפי תסריט מוכן, המלחד מה הבאה הגיעה ללא הכנה. מלחמת לבנון השנייה

עם המחסנים, המילואים, המודיעין והכלים, במצב
דומה למה שהתרחש בשנים שאחרי מלחמת ששת
הימים. מוטיב השאננות ניכר גם כאן. יש אשר
דיברו על רקטות של האויב שיחלירו על מקומן
מתחת לקרקע. ויש אשר דיברו על עידן אחר של
מלחמות. צבא קטן, חכם, מכיל. צמצום אוגדות
שלמות כולל שריון ותותחנים וצמצום מפחיר
של ימי המילואים, כלומר צמצום ימי האימו
נים מתחת לסף הגיוני המאפשר מוכנות לקראת

• • •

נשוב אל הרו״ח מעורר הראגה שפורסם השבוע. מרוב התלהבות מהמעבר ל״חברה אזרחית״, שכחו ששום מדינה לא צימצמה את הסר״כ שלה, ובטח לא גרסה טנקים או פירקה מטוסים, בהיקף שפו־ליטיקאים מסוימים מתהררים בו. האלוף (מיל׳) יצחק בריק מבקר בחריפות את פיטוריהם של מאות רבות של נגדים, אנשי הקבע בעלי המקצוע והניסיון, אשר מלאכתם היא להשמיש באופן מת־מיד את מערך השריון, התותחנים ושאר החילות. כלומר, גם אותם כלים שלא החליטו על צמצומם נשארים במחסני החירום ללא תכלית. פיטורים אלה באו על רקע הדרישה לקיצוץ נרחב בתקד ציב הביטחוז.

לאיש אין מהלוקת על כך שתקציב הביטחון גדול. ענק. אלא שלעניות דעתי, יש מתאם בין אלה שדרשו בעבר ובהווה לקצץ בתקציב לבין המרבים להתלונן מדוע נגמ"ש בן 40 שנים ואף יותר נכנס אל קו האש במבצע צוק איתן ונדלק כמו קרטון.

קל מאוד לסגור יחידות. קל מאוד לצמצם כמד ערך המילואים. קל עוד יותר לבקר את המערכת בעומדה למבחן עם פחות כלים, עם פחות אימונים. ומנגד, חובה לשאול האם מרכז הכובד של התקד ציב מחייב מטוסי קרב חדישים, או מערך מודיעין ו"סייבר" מתקדם, מול נגמ"שים מיושנים ואפילו אפודי מגן או כלי נשק אישיים.

לעניות דעתי, היסטוריה של 50 שנה מספיקה בהחלט כדי לראות מה התרחש כאשר "נקלעים" למלחמה לא מתוכננת. אין לנו פריבילגיה לה-פסיד במלחמה רק מפני שמישהו "שכח" להכין את הכלים.

פרופ' עמנואל גרוס

מרצח להריגה: בגלל הגורם האנושי

יהמ"ש העליון קיבל אתמול חלקית את ער־ עורו של יונתן היילו, שהורשע ברצח בכוונה תחילה של ירון איילין ונידון ל-20 שנות מאסר. מדובר בטרגדיה אנושית שבמהלכה היילו נסחט ונוצל מינית על ידי איילין, חברו, אשר גם ביצע בו, בניגוד לרצונו, בשתי הזדמנויות שונות מעשי סרום. ביהמ"ש העליון חזר ואימץ את עוברות המקרה ביהמ"ש העליון חזר ואימץ את עוברות המקרה

ביהמ"ש העליון חזר ואימץ את עוברות המקרה כפי שנקבעו על ידי ביהמ"ש המחוזי וגם חזר ורחה את ההגנות שביקש היילו להיאחז בהן: הגנה עצמית במשולב עם טעות במצב דברים, הגם שבדיעבד התברר כי איילין לא התכוון לתקוף אותו מינית אך בפועל הוא דימה שזה מה שאמור היה לקרות ופעל על פי מציאות מדומה זו.

ביהמ"ש היה נכון לקבל את אמונתו הסוד בייקטיבית של היילו לכך שחש מאוים וכי אכן הוא עתיד להיות מותקף, אך גם לפי תסריט מדומה זה לא עומדת לו טענת ההגנה העצמית. הסיבה לכך היא שמידת הכוח שהפעיל היילו לנטרול הסכנה היתה מעבר לסביר ולנדרש בנסיבותיו של המקרה. כך, למשל, הצביעו השופטים שגם לאחר שאיילין כבר היה שכוב על האדמה ולא היווה עוד סכנה, נטל היילו אבן גדולה ורוצץ את ראשו. זה כבר לא מעשה של הגנה עצמית אלא של נקם.

מעשי התקיפה המיניים הקודמים וההשפלות שחווה, נוסף על החשש הסובייקטיבי כי הנה הוא עתיד לחוות עוד תקיפה – יכולים להסביר את איבוד העשתונות של היילו, ולכן שינה ביהמ"ש את סעיף ההרשעה

עם זאת, השתכנעו שופטי העליון כי יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה לא מתקיימים במקרה זה. כדי להרשיע אדם בעבירת רצח בכוונת תחילה היה על התביעה להוכיח שלושה יסודות: הכנה, החלטה והיעדר קינטור (מונח משפטי המתייחס להתגרות השוללת מהנאשם את היכולת לשליטה עצמית). מהתנהגותו של היילו אכז אפשר ללמוד על הכנה ועל החלטה, אך אין ללמוד על היעדר קינטור. דרישה זו מטרתה לוודא כי הרוצח פעל בקור רוח ובשיקול דעת – ולא כך במקרה הנוכחי. מעשי התקיפה המיניים הקודמים וההשפלות שח־ ווה, נוסף על החשש הסובייקטיבי כי הנה הוא עתיד לחוות עוד מעשה סדום. יש בכל אילו משום קינטור מצטבר שיכול להסביר את איבוד העשתונות של היילו. לאמור – יש כאן פעולה לא שקולה שהיא תולדה של קינטור מצטבר. ולכן לאור עובדה זו החליט בית המשפט העליוז להתערב ולשנות את סעיף ההרשעה מרצח להריגה ולהפחית את עונשו מ־20 שנות מאסר ל־12 שנים.

איני בטוח ששופטי ביהמ"ש העליון צדקו כה־ חלטתם להרשיע את היילו בעבירת הריגה. כאדם שהיה נתון באיום קשה ובהתחשב בתקיפותיו הקוד־ מות – לא בטוח כי תגובתו חרגה ממתחם הסבירות של אדם במצבו. צריך להביא בחשבון כי אין לנו כלים משוכללים לבדוק מהי תגובה סבירה ומהי תגובה פחות סבירה בנסיבות לוחצות כמו שהיילו היה נתוז בהז.

לדעתי, יש מקום לפנות בעקבות החלטת בית המשפט העליון אל נשיא המדינה ולבקש את התעד רבותו כדי לחון את היילו ולשחררו לחופשי לאלתר. בעיניי, תחושת הצדק נפגעת כאשר אדם כמו היילו, שעבר מעשי סדום מזעזעים, וכדי למנוע הישנות הדברים, מושאר בכלא בטענה שחרג ממידת הסד בירות בניסיונו להגן על עצמו.

הכותב הוא ראש המחלקה לעבירות צווארון לבן במשרד עורכי הדין גדעון פישר ושות׳

קול קורא

מכתבים למערכת

deot@israelhayom.co.il

המסעדה כסמל

פתיחת המסערה הכשרה, לראשונה מאז השואה, בעיר צ'רנוביץ' שבאוקראינה, שהיתה אחת הקהילות החשובות בעבר, מהווה תקרים היסטורי. היא משמשת סמל לא רק לחירוש הקהילה היהורית ולגידולה הפיזי, אלא לא פחות לשמירה קפרנית על המסורת היהודית, שהכשרות עומדת במרכזה. אך דומה כי מעל הכל זהו סמל של ניצחון היהרות נגד המפלצת הנאצית, שביקשה להחריב

ציפי לידר, ירושלים

לשלם לקורבן

רומה כי מדד האלימות בארץ שבר כל שיא וחוצה כל מגדר ומעמד. המלחמה באלימות היא דרישתו הבסיסית של כל אדם החפץ חיים בחברה שפויה ובטוחה. לעניות דעתי, כל אדם המורשע בהליד פלילי בגין מעשה אלימות, שבעקבותיו חייבו מתן טיפול רפואי לקורבנות מעשיו, אזי יש מקום להעביר את האחריות לפתחו ולחייבו בהוצאות אלה בין שע"י הערכאה המשפטית שהרשיעה אותו ובין שע"י תביעה ישירה ע"י הגוף שסיפק את הטיפול הרפואי.

עו"ד עומר מזאריב, זרזיר

חשיבות הספורט

ברכותיי והערכתי על כד שוועדת השרים לחקיקה אישרה את הצעת החוק. שעל פיה הממשלה תכסה את גירעון מכון וינגייט ותקציבו יגדל ל-17 מיליון שקלים בשנה. מכון וינגייט מכשיר את הדור הבא של הספורטאים. והצעת החוק תאפשר תכנוז לטווח ארוך, שדרוג תשתיות וחיזוק המרכזים שפועלים בו. מכון וינגייט ייהנה מתקציב שוטף מטעם מדינת ישראל. מבלי להיות תלוי בתמיכות חד־ שנתיות. כולי תקווה שהצעת החוק הזאת תשדרג באופז משמעותי את המתקנים והתשתיות, כולל האקדמיה ומכוז המחקר בווינגייט. צביקה שטרוסברג, בני ברק

אמריקה לאירופה: בטרור

לא משחקים